

Výsledky Víkendového výzkumného tábora „Kopidlno 2018“

Report from the weekend research camp “Kopidlno 2018”

Lukáš KADAVA¹ & Jaroslav VANĚK²

¹ Dětochova 45, 281 29 Žiželice; e-mail: louka.s@seznam.cz

² Palackého 194, 551 01, Jaroměř; e-mail: jaroslavvanek@centrum.cz

ÚVOD

Víkendové výzkumné tábory (dále jen VVT) jsou několikadenní terénní výzkumné akce, jejichž cílem je provést podrobný ornitologický průzkum na předem vymezeném území. Místa konání VVT bývají volena s ohledem na aktuální stav ornitologických znalostí jednotlivých částí východních Čech tak, jak je organizátorům VVT známo. V některých ročních byly umístění a program VVT konzultovány se správami chráněných krajinných oblastí nebo s dalšími pracovišti ochrany přírody v návaznosti na jejich potřeby a cíle (DIVIŠ 2003). V roce 2018 proběhl již 25. ročník, a VVT je tak jednou z nejstarších každoročních pobočkových akcí. Pojetí tábora, jeho návštěvnost, organizace i samotné pojmenování prošlo v průběhu let výrazným vývojem, který vyústil v sofistikovaně monitorovací akce přinášející v rámci metodických možností exaktní faunistické výsledky (VANĚK 2015, VANĚK 2017, KADAVA 2018).

VVT 2018 proběhl ve dnech 25.–27. 5. 2018 v okolí Kopidlna na Jičínsku. V historii pořádání VVT byla poprvé vybrána oblast, kde již VVT proběhl v roce 1995.

POPIS ÚZEMÍ

Zájmové území VVT se nachází v mírně zvlněné krajině v přechodu mezi Jičínskou pahorkatinou a poděbradským Polabím, jehož přirozeným centrem je město Kopidlno (2 080 obyvatel k 1. 1. 2019). Přibližně na 70 % sledovaného území leží přírodně cenné rybníční soustavy (obr. 1).

Krajinný reliéf má charakter ploché pahorkatiny s výškovou členitostí 30–75 m. Rozsah nadmořské výšky území je 210–429 m n. m. Ornitologický výzkum probíhal v kvadrátech 5557, 5657, 5757, okrajově i 5758. Ze severu tvořily hranici Ostruženské rybníky a přírodní památka Svatá Anna, ležící západně od Jičina. Jižní a jihozápadní hranice zájmové oblasti VVT je totožná s hranicí ptačí oblasti (dále jen PO) Rožďalovické rybníky, tedy vymezená rybníky Krčský a Štítarský severně od Městce Králové. Severozápadní hranici tvořila zhruba osa mezi obcemi Ostružno, Libáň a Rožďalovice. Východní hranici tvořila přibližně osa mezi obcemi Jičíněves, Slavhostice a Kněžice.

Severní část území, kde probíhal VVT, zasahuje do jižního okraje Jičínské pahorkatiny. Území lze charakterizovat jako členitou, převážně zemědělsky obhospodařovanou oblast s krajinnými dominantami v podobě neovulkanických kopců. Převažují pole, pouze v malé míře s liniovou či rozptýlenou zelení. Větší plochy smíšených lesů (řádově stovky hektarů) se nacházejí při Velišském hřbetu. Vrch Veliš (429 m n. m.)

tvoril nejvyšší bod zkoumaného území. Vodní plochy reprezentuje zejména soustava Ostruženských rybníků, které jsou součástí tzv. Mariánské zahrady, tedy komponované barokní krajiny se sakrálními stavbami v kombinaci s přírodními prvky. Ostruženská rybníční soustava, ležící ve nadmořské výšce 250–290 m n. m. mezi jižním úbočím Prachovského hřebene a severními svahy Velišského hřbetu, zahrnuje celkem osm rybníků: Ostruženský, Turecká, Čeperka, Lhotecký, Vyplatil, Jíkavec, U Sv. Trojice a bezejmenný rybníček. Největším je Ostruženský rybník (50 ha), který spolu s rybníkem Turecká a Čeperkou tvoří jádro celé soustavy. Legislativně jsou chráněny Ostruženské rybníky (tj. rybníky Ostruženský, Čeperka a Turecká) s výměrou 67,91 ha a rybník Jíkavec s rozlohou 7,31 ha. Obě lokality byly vyhlášeny jako přírodní památka (dále jen PP) v r. 1990 za účelem ochrany místní flóry. Dalšími maloplošnými zvláště chráněnými lokalitami jsou PP Svatá Anna a PP Chyjická stráž.

Centrální část zájmového území v blízkém okolí města Kopidlno je tvořena mírně zvláňnou a převážně zemědělsky obhospodařovanou krajinou se zejména listnatými lesními celky o rozloze desítek až stovek hektarů. Vodní plochy jsou tvořeny převážně maloplošnými rybníky o rozloze 0,5 až 5 ha. Výjimkou je Zámecký rybník v Kopidlně (zvaný taktéž Kníže) o rozloze cca 25 ha.

Jižní část zájmového území pokrývá převážně území PO Rožďalovické rybníky. Oblast zahrnuje soustavu více jak 20 rybníků obklopených celistvým pásem lesních, především dubohabrových a smrkových, porostů, táhnoucích se od Dětenic na severozápadě až po Městec Králové na jihovýchodě. Jde o mírně zvláňnou krajinu s průměrnou nadmořskou výškou 220 m n. m. Komplex lesů a rybníků je obklopen poli, obcemi a malými městy do 3 000 obyvatel. Oblast protíná jediná větší silnice I. třídy č. 32 mezi Poděbrady a Jičínem. Rožďalovicko lze charakterizovat jako zemědělskou a lesní krajinu s řadou vodních ploch, s množstvím lužních porostů, nivních luk, rozsáhlých acidofilních doubrav a kompaktních litorálních i terestrických rákosin, mokřadních luk a pastvin. Všechna tato společenstva tvoří unikátní naleziště vzácných a ohrožených druhů živočichů i rostlin, legislativně je chráněná jako PO, která byla vyhlášena nařízením vlády č. 606 ze dne 27. října 2004 (ŠOLTYS *et al.* 2005). Mimo PO se zde nacházejí další maloplošná zvláště chráněná území: PP Dymokursko a PP Rybník Kojetín.

Základna VVT se nacházela v rekreačním kempu Sklář u Ostružna (koordináty 50°26.68' N, 15°16.40' E).

METODIKA

Vzhledem k cíli VVT, tj. zaznamenat maximum hnízdících ptačích druhů v daném území, včetně maximálního stupně průkaznosti hnízdění, bylo využito klasifikace průkaznosti hnízdění použité během mapování hnízdního rozšíření ptáků v České republice v letech 2014–2017 (BEJČEK & ŠŤASTNÝ 2014). Přesto nebyla z časových a ochranných důvodů až na výjimky aktivně vyhledávána ptačí hnízda. V průběhu mapování bylo pro specifické skupiny druhů ptáků (chřástali, sovy) v několika případech využito hlasové provokace za účelem zjištění přítomnosti druhu na lokalitě. V případě potvrzení přítomnosti byla hlasová provokace ukončena, aby nedocházelo ke zbytečnému rušení hnízdění. Při pohybu v terénu byly kromě klasických map používány i mapové aplikace pro mobilní telefony. K přesunům na větší vzdálenosti byla používána motorová vozidla.

Obr. 1: Typické rysy krajiny na Kopidlnsku. A: Vrch Veliš na Jičínsku, 26. 5. 2018. B: Zámecký park v Kopidlně, 26. 5. 2018. C: Rybník Smíchov, 18. 6. 2017. D: Rybník Turecká, 26. 5. 2018. Foto: J. Vaněk (A), L. Kadava (B, C, D).

Fig. 1: Characteristics of Kopidlno landscape area. A: Veliš hill near Jičín, 26th May 2018. B: Chateau park Kopidlno, 26th May 2018. C: Smíchov fishpond, 18th June 2018. D: Turecká fishpond, 26th May 2018. Photos by J. Vaněk (A) & L. Kadava (B, C, D).

Účastníci byli rozděleni koordinátorem VVT Jaroslavem Vaňkem do čtyř terénních skupin po třech až čtyřech členech. Každá z těchto skupin měla za úkol vymapovat konkrétní lokality, vybrané při metodickém setkání s koordinátorem VVT v pátek 25. 5. 2018. Výběr lokalit probíhal s cílem zahrnout co nejširší spektrum biotopů ve zkoumané oblasti. Hlavní terénní práce proběhly v sobotu 26. 5. 2018 od časných ranních hodin do západu slunce, s výjimkou rozmezí od 12.00–14.00. Na další vytipované lokality se uskutečnily noční exkurze. Mimo místa, která byla vybrána k výzkumu pro terénní skupiny, byly další lokality v oblasti mapovány jednotlivými účastníky (po předchozí konzultaci s koordinátorem VVT) ještě před metodickým setkáním a taktéž v průběhu posledního dne VVT. Potenciální nejatraktivnější lokality byly navštíveny opakovaně.

Samotnému VVT předcházely návštěvy vybraných lokalit v průběhu měsíce května pro zvýšení kategorie průkaznosti hnízdění. Jednalo se o tyto lokality: 7. 5. rybník Kojetín, k. ú. Choltice, 22. 5. rybník Smíchov, k. ú. Slavhostice, 22. 5. rybník Hasina a Babínek, k. ú. Hasina.

Projekt „Víkendový výzkumný tábor 2018 – Kopidlno“ byl finančně podpořen v programu Ochrana Biodiverzity Českého svazu ochránců přírody. Součástí projektu bylo převedení získaných dat do databáze NDOP. V průběhu konání se akce zúčastnilo 16 osob:

Cihlář Martin, Čížek Vladimír, Hamplová Kateřina, Jasso Ladislav, Kadava Lukáš, Králová Nikol, Machaň Jakub, Málek Karel, Regner Aleš, Rohlena Jiří, Staněk Michal, Tomeš Karel, Trachtulcová Hana, Vaněk Jaroslav, Vodnárek Dušan a Zvědělík Tomáš.

VÝSLEDKY

Shromážděno bylo 1 196 záznamů celkem 126 druhů na 30 lokalitách (tab. 1). Z exkurzí předcházejících VVT (7.–22. 5. 2018) bylo shromážděno 130 záznamů celkem 73 druhů.

Celkem 40 druhů (tj. 32 %) patří mezi zvláště chráněné druhy (vyhláška č. 395/92 zákona č. 114/1992 Sb.), z toho pět druhů patří mezi kriticky ohrožené druhy: luňák červený (*Milvus milvus*), orel mořský (*Haliaeetus albicilla*), jeřáb popelavý (*Grus grus*), chřástal malý (*Porzana parva*) a strnad luční (*Miliaria calandra*). V kategoriích silně ohrožených a ohrožených bylo zjištěno 25 zvláště chráněných druhů.

V roce 1995 bylo zjištěno celkem 107 druhů na 25 lokalitách. Z nich nebyly v roce 2018 opětovně zastiheny tyto druhy: koroptev polní (*Perdix perdix*), bukač velký (*Botaurus stellaris*), potápka černokrká (*Podiceps nigricollis*), jestřáb lesní (*Accipiter gentilis*), vodouš bahenní (*Tringa glareola*), kalous ušatý (*Asio otus*), moudivláček lužní (*Remiz pendulinus*) a linduška lesní (*Anthus trivialis*).

Oproti prvnímu VVT byly v roce 2018 nově zjištěny tyto druhy: husice nilská (*Alopochen aegyptiacus*), volavka bílá (*Egretta alba*), orel mořský, chřástal malý, jeřáb popelavý, píseček obecný (*Acitis hypoleucos*), ravec bělohlavý (*Larus cachinnans*), rybák černý (*Chlidonias niger*), rybák obecný (*Sterna hirundo*), holub skalní (*Columba livia* f. *domestica*), holub doupňák (*Columba oenas*), puštitk obecný (*Strix aluco*), žluna šedá (*Picus canus*), strakapoud prostřední (*Dendrocopos medius*), strakapoud malý (*Dendrocopos minor*), ostříž lesní (*Falco subbuteo*), ťuhýk šedý (*Lanius excubitor*), ořešník kropenatý (*Nucifraga caryocatactes*), kavka obecná (*Corvus monedula*), králíček obecný (*Regullus regullus*), sýkora parukářka (*Lophopanens cristatus*), pěnice vlašská (*Sylvia nisoria*), šoupálek dlouhoprstý (*Certhia familiaris*), drozd kvíčala (*Turdus pilaris*), drozd brávník (*Turdus viscivorus*), slavík modráček (*Luscinia svecica*) a křivka obecná (*Loxia curvirostra*).

Komentář k vybraným regionálně významným nebo zvláště chráněným druhům:

Husa velká (*Anser anser*)

Hnízdění bylo prokázáno na 5 lokalitách (rybník Nečaský, rybník Smíchov, Ostruženské rybníky, rybník Zrcadlo, ryb. Babínek), z nich 3 spadají do PO. STRÁNSKÝ (2018) uvádí počátek hnízdění husy velké v oblasti v roce 1999, v roce 2006 uvádí ŠIMEK (2007) v PO celkem 8 hnízdních lokalit. Husa velká patří v PO mezi výrazně přibývající druhy, v roce 2016 bylo sečteno minimálně 57 párů (STRÁNSKÝ 2018). Relativně nízký počet lokalit s hnízdicími husami během VVT lze přičíst omezenému rozsahu terénních prací.

Čáp černý (*Ciconia nigra*)

Zjištěn na celkem 8 lokalitách, přičemž pozorování z Nečaského rybníka a z Kojetína mohou zahrnovat ptáky z téhož hnízdiště. Hnízdo se 4 mláďaty bylo nalezeno v lesním komplexu u Rokytnan (obr. 2). Celkovou početnost v oblasti lze odhadnout min. na 3 páry.

Obr. 2: Hnízdo čápa černého (*Ciconia nigra*) s mláďaty v lesním komplexu u Rokytnan, 27. 5. 2018. Foto: J. Vaněk.
Fig. 2: Black Stork (*Ciconia nigra*)'s nest containing four chicks in wood near Rokytná village, 27th May 2018. Photo by J. Vaněk.

Ostříž lesní (*Falco subbuteo*)

Pozorování ostříže v okolí Budčevse v průběhu VVT dne 27. 5. a následně 20. 7. naznačuje možnost hnízdění (B4). Z oblasti PO a Kopidlenska nejsou v novém miléniu o hnízdním výskytu zprávy. Z předchozích let je znám pouze opakovaný výskyt v hnízdní době (3. 5. a 27. 6. 2017) z Ostruženských rybníků (JASSO 2018).

Orel mořský (*Haliaeetus albicilla*)

V oblasti PO hnízdí každoročně 1–2 páry, mláďata jsou pravidelně kroužkována (D. Rak, V. Šoltys *in litt.*). V průběhu VVT bylo ve sledované oblasti (mimo hranice PO) kontrolováno hnízdo v lesním komplexu západně od Jičina. Hnízdo je umístěno na borovici a nalezeno bylo v roce 2017 Jiřím Rohlenou (*in litt.*). V průběhu konání VVT nebylo orly obsazeno.

Moták pochop (*Circus aeruginosus*)

Druh je předmětem ochrany v PO. V rámci VVT bylo zjištěno 15–16 párů na celkem 13 lokalitách. Na území PO se nachází 8 lokalit s pozorováním motáka pochopa.

Jeřáb popelavý (*Grus grus*)

Druh je předmětem ochrany v PO. Jeho početnost odhadli ŠOLTYS *et al.* (2003) v letech 2000–2002 na 3–4 páry s konstatováním, že početnost se zvyšuje. Tomu by napovídalo i postupné šíření jeřába v třetím miléniu směrem na východ na Královéhradecko a Pardubicko a k jihu na Kolínsko (KADAVA 2017a). Během VVT byla zjištěna hnízdní přítomnost páru na rybníku Kojetín (B7) a na rybníku Smíchov (B4).

Přestože se nepodařilo na lokalitě Kojetín hnízdění prokázat, dle chování dospělého ptáka lze usuzovat na přítomnost mláděte. Na lokalitě Smíchov bylo hnízdění v roce 2018 prokázáno pozorováním páru vodícího mládě po skončení VVT (M. Ticháčková *in verb.*). Mimo PO byl v průběhu dubna 2015–2017 pozorován 1 pár na Ostruženských rybnících (ČSO 2019), hnízdění 1 páru bylo prokázáno v roce 2017 na rybníku Smíchov.

Chřástal malý (*Zapornia parva*)

V průběhu VVT byla zjištěna 1 samice ve dnech 26. a 27. 5. na rybníku Kojetín. Na této lokalitě byl 1 pár zjišťován opakovaně v době od 7. 5. do 22. 7. 2018, hnízdění je pravděpodobné (B5). Rybník Kojetín je pro PO Rožďalovické rybníky novou lokalitou se zjištěným výskytem chřástala malého.

Pěnice vlašská (*Sylvia nisoria*)

Dne 27. 5. byli zjištěni 2 zpívající samci u Cholenic, severně od rybníka Kojetín (obr. 3). Z oblasti PO a Kopidlno nejsou v novém miléniu o hnízdním výskytu zprávy.

Kavka obecná (*Corvus monedula*)

Pravidelné hnízdiště se nachází v intravilánu obce Rožďalovice. Početnost byla v průběhu VVT odhadnuta na 5 párů a jedná se tak o největší hnízdiště v okrese Nymburk. Přestože lze usuzovat na hnízdění v obci minimálně od roku 2010, údaje o početnosti zcela chybí (ČSO 2019).

Obr. 3: Pěnice vlašská (*Sylvia nisoria*) u Cholenic na Jičínsku, 27. 5. 2018. Foto: J. Vaněk.
Fig. 3: Barred Warbler (*Sylvia nisoria*) observed near Cholenice village, 27th May 2018. Photo by J. Vaněk.

Ořešník kropenatý (*Nucifraga caryocatactes*)

Během VVT byli dva ořešníci pozorováni 26. 5. jižně od PP rybník Jíkavec v poli Velišského hřbetu u Ostružna. Z oblasti bývalého okresu Jičín pocházejí sporadické údaje z hnízdní doby v letech 2016–2017 z východního Novopacka a východního Hořicka (ČSO 2018). Záznam z Ostružna je také nejjižnější zjištěnou lokalitou mimo severněji umístěná hnízdiště v CHKO Český ráj a v Podkrkonoší.

Strnad luční (*Emberiza calandra*)

Během VVT zjištěno na 10 lokalitách, z nichž 7 leží v PO, celkem 21 zpívajících samců. Lokálně je početnost strnada lučního vysoká: např. Cholenice – rybník Kojetín na linii cca 800 m celkem 8 zpívajících samců, Dubečno–Židovice, linie cca 1 200 m celkem 7 zpívajících samců. Zvyšování početnosti napovídá i rostoucí počet strnádů lučních na nocovištích v PO zhruba od roku 2015, s dosavadním maximem 23. 1. 2016, kdy bylo u Nečaského rybníka sečteno 480 ex. (KAŠPAR 2017).

DISKUSE

Nedostatek aktuálních znalostí o stavu místní avifauny byl jeden z důvodů návratu do oblasti po 23 letech. Po roce 2000 vyšlo pouze několik prací shrnující dílčí faunistické poznatky (např. URBÁNEK 2003, ŠOLTYS *et al.* 2007, ŠOLTYS & VALEŠ 2015, ŠOLTYS 2017, STRÁNSKÝ 2018) a popularizující regionální ornitologii (např. ŠOLTYS 2010). Že jsou informace o ornitologickém výzkumu doposud kusé a neúplné, potvrzují i členové místní patronátní skupiny PO Rožďalovické rybníky (ŠOLTYS & VALEŠ 2015). Souhrnná avifaunistická práce nebyla doposud publikována. Ornitologicky nejceněnější je část zkoumaného území, která je v současnosti chráněna jako PO Rožďalovické rybníky. Tato oblast je sledována nepravidelně od 60. let 20. století, podrobněji v letech 1971–1986 a méně pravidelně (jen některé lokality) v 90. letech 20. století (URBÁNEK *et al.* 2002). Území PO je významné především pro druhy ptáků hnízdících v rákosinách. Kritériové druhy, pro které byla PO oblast vyhlášena, jsou jeřáb popelavý a moták pochop (*Circus aeruginosus*).

Z Ostruženských rybníků jsou autorům známé pouze publikace, týkající se pozorování vzácných či neobvykle vybarvených ptáků (např. ŠOLTYS 2004, JASSO 2016a). Kompletní soupis avifauny nebyl doposud publikován.

V oblasti Kopidlenska proběhl VVT v roce 1995. Výsledky však byly publikovány spíše populární formou a omezily se na údaje o vybraných druzích při akci zjištěných (ČERNÝ 1995a, ŽDÁREK 1995). Pouze interně byla vypracována výsledková zpráva (ČERNÝ 1995b). Ve srovnání s výsledky prvního VVT, který v oblasti proběhl v roce 1995, je patrný vyšší počet zjištěných druhů v roce 2018. Vzhledem k tomu, že jde převážně o druhy vyskytující se v lesním prostředí, lze se domnívat, že nejde o nárůst druhové diverzity v oblasti, ale spíše o komplexněji pojatý výzkum v roce 2018, který zahrnul širší spektrum biotopů. Změny jsou nejvíce patrné v druhovém složení vodních a mokřadních druhů ptáků. Za pozornost stojí vymizení potápky černokrké (*Podiceps nigricollis*), jejíž početnost zde kopíruje celorepublikový trend (CEPÁK 2015). Ještě v roce 1995 byla odhadnuta velikost kolonie na rybníku Kojetín na 40 párů (ČERNÝ 1995a).

Poslední zjištěné hnízdění 2 párů na téže lokalitě je uváděno z roku 2013 (TRNKA *et al.* 2014). Velmi vzácné je hnízdění lžičáka pestrého (*Anas clypeata*), u něhož poslední prokázané hnízdění bylo zjištěno na Ostruženských rybnících v roce 2015 (HABER & JASSO 2016). Také oba druhy čirek (*Anas crecca*, *Anas querquedula*) patří mezi vzácně hnízdící druhy, sporadické prokázané hnízdění jednotlivých párů čírky obecné bylo v posledních letech zjištěno v roce 2015 na Horním rybníku (BERGMANN 2016) a v roce 2017 na rybníku Smíchov (KADAVA 2018b). V rámci VVT 2018 byli 1–2 samci nalezeni na Ostruženských rybnících a na Nečaském rybníku. U čírky modré jsou známa pouze sporadická pozorování v hnízdni době v letech 2017 a 2018 na rybníku Smíchov a Kojetín (ČSO 2018). Nárůst početnosti byl zjištěn u husy velké. K poklesu došlo i u čápa bílého (*Ciconia ciconia*), ve sledované oblasti se nachází pouze jediné hnízdiště na podložce v obci Ostružno, v roce 2018 bylo hnízdo obsazeno, hnízdni úspěšnost nebyla zjištěna. Hnízdo v zámeckém parku, aktivní v době konání prvního VVT v roce 1995 (ČERNÝ 1995a), je zaniklé.

Jako hnízdící vymizel racek chechtavý (*Chroicocephalus ridibundus*). Soupis historických hnízdišť na celkem 9 lokalitách v PO uvádí URBÁNEK (2003), mimo tento soupis byla známa kolonie na rybníku Kojetín, na níž hnízdili raci nejdéle, a která zanikla po roce 2003. Po provedené revitalizaci rybníka byl zjištěn neúspěšný pokus o hnízdění v roce 2013, kolonie se však přes očekávání neobnovila (TRNKA *et al.* 2014). Do konce 80. let 20. století existovala hnízdni kolonie na Ostruženských rybnících (VČP ČSO 2018).

Mezi mokřadní druhy, které se během VVT nepodařilo zjistit a které se v oblasti nepravidelně vyskytují, patří např. chrástal kropenatý (*Porzana porzana*), u něhož bylo doposud jediné hnízdění prokázano v PO Rožďalovické rybníky v roce 2009, kdy byla odchycena tohoroční mláďata na rybníku Zrcadlo (ŠOLTYS 2009). V roce 2018 se podařilo prokázat hnízdění jednoho páru na rybníku Kojetín, kde byl 20. 7. 2018 pozorován dospělý pták s mládětem (KADAVA 2018a). Rovněž se nepodařilo zjistit během VVT výskyt bukače velkého (*Botaurus stellaris*) ani bukáčka malého (*Ixobrychus minutus*). V roce 2002 byly v PO oblasti zastíženy 4 páry bukáčka malého a 2–3 volající samci bukače velkého (URBÁNEK *et al.* 2002). Mimo opakovaný výskyt samce bukáčka malého v hnízdni době na rybníku Zásadník u Činěvse v roce 2017 (ČSO 2018) nejsou z PO v posledních několika letech žádné publikované údaje o výskytu těchto druhů.

Rovněž u mokřadních pěvců byly zjištěny změny. Tou nejzásadnější je úplná absence pozorování moudivláčka lužního (*Remiz pendulinus*), u něhož je v posledních několika letech zjišťován výrazný propad početnosti, hraničící s regionálním vymizením (VRÁNA & KADAVA 2018). V roce 1995 byl přitom zjištěn v rámci VVT na sedmi lokalitách. Dalším druhem, který se nepodařilo zjistit, je sýkořice vousatá (*Panurus biarmicus*), která nepravidelně hnízdí zejména na rybníku Zrcadlo (např. JASSO 2016b, KADAVA 2017b), ptáci s hnízdni chováním byli zjištěni i na rybníku Pilský (STRÁNSKÝ 2016). Zajímavé je naopak nárůst počtu lokalit se zjištěným rákosníkem velkým (*Acrocephalus arundinaceus*). Zatímco v roce 1995 byl detekován na 5 lokalitách, v roce 2018 byl zjištěn na 11 lokalitách. Taktéž došlo k nárůstu počtu obsazených lokalit cvrčilkou slavíkovou (*Locustella luscinioides*), v rámci VVT 2018 byla zjištěna na 5 lokalitách, oproti 2 lokalitám v roce 1995. Nově zjištěným druhem je slavík modráček středoev-

ropský (*Luscinia svecica cyaneacula*), pozorován byl zpívající samec na rybníku Zrcadlo a na rybníku Turecká u Ostružna. Při VVT 1995 byl jedním z cílových druhů, nebyl však zjištěn (ČERNÝ 1995b).

SOUHRN

Ve dnech 25. až 27. 5. 2018 uspořádala Východočeská pobočka České společnosti ornitologické na Kopidlnsku (mírně zvlněná rybníčná krajina v okresech Jičín a Nymburk) 25. ročník Víkendového výzkumného tábora. Cílem akce bylo přispět ke zmapování hnízdního rozšíření ptačích druhů v tomto regionu a srovnat výsledky s poznatky zjištěnými při Víkendovém výzkumném táboře konaném ve stejné oblasti v roce 1995. Terénního průzkumu se zúčastnilo 16 osob, které vytvořily čtyři mapovací skupiny. Celkově byl zaznamenán výskyt 126 druhů na 30 lokalitách.

Mezi nejzajímavější záznamy patřilo pozorování pěti kriticky ohrožených druhů: luňáka červeného (*Milvus milvus*), orla mořského (*Haliaeetus albicilla*), jeřába popelavého (*Grus grus*) na hnízdišti na rybníku Kojetín a Smíchov, chrástala malého (*Zapornia parva*) na rybníku Kojetín a 25 zpívajících samců strnada lučního (*Emberiza calandra*).

Oproti prvnímu VVT byly v roce 2018 nově zjištěny tyto druhy: husice nilská (*Alopochen aegyptiacus*), volavka bílá (*Egretta alba*), orel mořský, chrástal malý, jeřáb popelavý, pisík obecný (*Acitis hypoleucos*), racek bělohlavý (*Larus cachinnans*), rybák černý (*Chlidonias niger*), rybák obecný (*Sterna hirundo*), holub skalní (*Columba livia* f. *domestica*), holub doupňák (*Columba oenas*), puštík obecný (*Strix aluco*), žluna šedá (*Picus canus*), strakapoud prostřední (*Dendrocopos medius*), strakapoud malý (*Dendrocopos minor*), ostříž lesní (*Falco subbuteo*), řuhák šedý (*Lanius excubitor*), ořešník kropenatý (*Nucifraga caryocatactes*), kavka obecná (*Corvus monedula*), králíček obecný (*Regulus regulus*), sýkora parukářka (*Lophopanes cristatus*), pěnice vlašská (*Sylvia nisoria*), šoupálek dlouhoprstý (*Certhia familiaris*), drozd kvíčala (*Turdus pilaris*), drozd brávník (*Turdus viscivorus*), slavík modráček (*Luscinia svecica*) a křivka obecná (*Loxia curvirostra*).

Z druhů zastížených v oblasti v roce 1995 nebyly v roce 2018 opětovně zjištěny: koroptev polní (*Perdix perdix*), bukač velký (*Botaurus stellaris*), potápka černokrká (*Podiceps nigricollis*), jestřáb lesní (*Accipiter gentilis*), vodouš bahenní (*Tringa glareola*), kalous ušatý (*Asio otus*), moudivláček lužní (*Remiz pendulinus*) a linduška lesní (*Anthus trivialis*).

SUMMARY

From 25th to 27th May 2018, the twenty-five annual weekend research camp of the East Bohemian Branch of the Czech Society for Ornithology (VČP ČSO) took place in the area of “Kopidlnsko region” (hilly landscape containing Rožďalovické ponds Special protection area, Districts of Jičín and Nymburk). The sixteen ornithologist who took part recorded a total of 126 bird species.

Among the most interesting findings in the course of the weekend research camp were records of five critically endangered bird species: Red Kite (*Milvus milvus*), White-tailed Eagle (*Haliaeetus albicilla*), breeding Common Crane (*Grus grus*) at Kojetín and Smíchov ponds, probably breeding Little Crane (*Zapornia parva*) at Kojetín pond and 25 singing males of Corn Bunting (*Emberiza calandra*).

Among the newly recorded species were: Egyptian Goose (*Alopochen aegyptiacus*), Great Egret (*Egretta alba*), White-tailed Eagle, Little Crane, Common Crane, Common Sandpiper (*Acitis*

hypoleucos), *Caspian Gull* (*Larus cachinnans*), *Black Tern* (*Chlidonias niger*), *Common Tern* (*Sterna hirundo*), *Feral Pigeon* (*Columba livia* f. *domestica*), *Stock Dove* (*Columba oenas*), *Tawny Owl* (*Strix aluco*), *Grey-headed Woodpecker* (*Picus canus*), *Middle spotted Woodpecker* (*Dendrocopos medius*), *Lesser spotted Woodpecker* (*Dendrocopos minor*), *Eurasian Hobby* (*Falco subbuteo*), *Great grey Shrike* (*Lanius excubitor*), *Spotted Nutcracker* (*Nucifraga caryocatactes*), *Western Jackdaw* (*Corvus monedula*), *Goldcrest* (*Regulus regullus*), *European crested Tit* (*Lophophanes cristatus*), *Barred Warbler* (*Sylvia nisoria*), *Eurasian Treecreeper* (*Certhia familiaris*), *Fieldfare* (*Turdus pilaris*), *Mistle Thrush* (*Turdus viscivorus*), *Bluethroat* (*Luscinia svecica*) and *Red Crossbill* (*Loxia curvirostra*).

Among the recorded species in 1995 and did not confirmed in 2018 comprise: *Grey Partridge* (*Perdix perdix*), *Eurasian Bittern* (*Botaurus stellaris*), *Black-necked Grebe* (*Podiceps nigricollis*), *Northern Goshawk* (*Accipiter gentilis*), *Wood Sandpiper* (*Tringa glareola*), *Long-eared Owl* (*Asio otus*), *Eurasian penduline Tit* (*Remiz pendulinus*) and *Tree Pipit* (*Anthus trivialis*).

PODĚKOVÁNÍ

Autoři děkují Milanu Černému za zpřístupnění archivních dat a Liboru Prausovi za cenné připomínky k textu.

LITERATURA

- BEJČEK V. & ŠŤASTNÝ K. 2014: Metodika Mapování hnízdního rozšíření ptáků v České republice (2014–2017). *Aythya* 5: 48–52.
- BERGMANN P. 2016: Čírka obecná (*Anas crecca*). In: Kadava L. & Vrána J.: Ornitologická pozorování. *Panurus* 25: 77–107.
- CEPÁK J. 2015: Pták roku 2015 potápka černokrká. *Ptačí svět* 1: 3–8.
- ČERNÝ M. 1995a: 2. VVT VČP ČSO v okolí Kopidlno. *Zpravodaj Východočeské pobočky ČSO* 15: 21–39.
- ČERNÝ 1995b: *Zpráva o výsledcích terénní činnosti členů Východočeské pobočky České společnosti ornitologické konané v rámci Víkendového výzkumného tábora, který byl uspořádán ve hnízdním období sezóny 1995. Výsledky inventarizačního průzkumu na rybnících v okolí města Kopidlno.* Nepublikovaná zpráva, uložena v archivu VČP ČSO.
- ČSO 2019: *Birds.cz – Pozorování ptáků.* Dostupné na <http://birds.cz/avif/>. Naposledy navštíveno 19. 9. 2019.
- DIVIŠ T. 2003: 9. Víkendový výzkumný tábor Východočeské pobočky České společnosti ornitologické „Krkonošské podhůří 2002“. *Panurus* 13: 181–188.
- HABER J. & JASSO L. 2016: Lžičák pestrý (*Anas clypeata*). In: Kadava L. & Vrána J.: Ornitologická pozorování. *Panurus* 25: 77–107.
- JASSO L. 2016a: Vodouš stíhlý (*Tringa stagnatilis*) poprvé zastížen v Českém ráji. *Panurus* 25: 67–68.
- JASSO L. 2016: Sýkořice vousatá (*Panurus biarmicus*). In: Kadava L. & Vrána J.: Ornitologická pozorování. *Panurus* 25: 77–107.
- KADAVA 2017a: Jeřáb popelavý hnízdí na Kolínsku. *Magazín Avifauna*. Dostupné na <https://avifauna.cz/jerabi-popelavi-hnizdi-kolinsku/>. Naposledy navštíveno 19. 9. 2019.
- KADAVA L. 2017b: Avifauna Třesického rybníka v letech 2007–2016. *Panurus* 26: 1–26.
- KADAVA L. 2018a: Za chřástaly na Kojetín. *Avifauna E-zine* 1: 24–27. Dostupné na avifauna.cz/e-zine-podzim-2018/#ezine1. Naposledy navštíveno 19. 9. 2019.

- KADAVA L. 2018b: Čírka obecná (*Anas crecca*). Dostupné na http://birds.cz/avif/obsdetail.php?obs_id=5655344. Naposledy navštíveno 20. 4. 2019.
- KADAVA L. 2018: Čtvrtstoletí s Víkendovým výzkumným táborem VČP ČSO. *Ptačí svět* 3: 25.
- KADAVA L., VRÁNA J. & VANĚK J. 2018: Závěrečná zpráva o realizaci projektu „Víkendový výzkumný tábor – Kopidlnsko“ (č. 121831). Nepublikovaná zpráva, uložena v archivu VČP ČSO.
- KAŠPAR G. 2017: Strnad luční (*Miliaria calandra*). In: Kadava L. & Vrána J.: Ornitologická pozorování. *Panurus* 26: 79–105.
- LACINA D., SMOLÍK Z., STRÁNSKÝ F., ŠOLTYS V. & UR L. 2011: *Souhrn doporučených opatření pro Ptačí oblast Rožďalovické rybníky*. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR. Dostupné na http://www.nature.cz/publik_syst2/files/sdo_rozdalovicke_rybniky.pdf. Naposledy navštíveno 19. 9. 2019.
- STRÁNSKÝ F. 2016: Sýkořice vousatá (*Panurus biarmicus*). In: Kadava L. & Vrána J.: Ornitologická pozorování. *Panurus* 25: 77–107.
- STRÁNSKÝ F. 2018: Husa velká (*Anser anser*) v ptačí oblasti Rožďalovické rybníky. *Panurus* 27: 49–52.
- ŠIMEK L. 2007: *Rozšíření, početnost a biologie hnízdění husy velké (Anser anser) v Čechách*. Doktorská dizertační práce. Přírodovědecká fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích.
- ŠOLTYS V. 2004: Částečný leucismus u rákosníka obecného (*Acrocephalus scirpaceus*). *Panurus* 14: 85–86.
- ŠOLTYS V., SAMEK R. & LACINA D. 2005: *Rožďalovické rybníky. Významné ptačí území roku 2005, ptačí oblast soustavy Natura 2000*. Česká společnost ornitologická & Polabské ekocentrum ČSOP, Praha.
- ŠOLTYS V., SAMEK R., SMOLÍK Z. & STRÁNSKÝ F. 2007: Zimování jeřába popelavého (*Grus grus*) v ptačí oblasti Rožďalovické rybníky v zimě 2004–2005. *Panurus* 16: 109–111.
- ŠOLTYS V. 2009: *Zrcadlo 2009*. Dostupné na <http://www.vcpcso.cz/zrcadlo-2009/>. Naposledy navštíveno 19. 9. 2019.
- ŠOLTYS V. 2010: Hnízdní kolonie volavek popelavých (*Ardea cinerea*) v ptačí oblasti Rožďalovické rybníky. Dostupné na <http://www.vcpcso.cz/hnizdni-kolonie-volavek-popelavych-ardea-cinerea-v-ptaci-oblasti-rozdalovicke-rybniky>. Naposledy navštíveno 19. 9. 2019.
- ŠOLTYS V. & VALEŠ Z. 2015: Odchyťová kroužkovací akce Zrcadlo. *Kroužkovatel* 19: 13–14.
- ŠOLTYS V. 2017: Historicky první zahnízdění kormorána velkého (*Phalacrocorax carbo*) v ptačí oblasti Rožďalovické rybníky na Jičínsku. *Panurus* 26: 43–45.
- TRNKA P., VOJTĚCHOVSKÁ E. & HAUSVALTEROVÁ M. 2014: Obnova rybníka Kojetín v Polabí. *Ochrana přírody* 3: 18–23.
- URBÁNEK L., JELÍNEK M., SMOLÍK Z. & ŠOLTYS V. 2002: Rožďalovické rybníky. In: Hora J., Marhoul P. & URBAN T.: *NATURA 2000 v České republice: Návrh ptačích oblastí*. Česká společnost ornitologická, Praha.

- URBÁNEK L. 2003: Historie rozšíření racka chechtavého na Nymbursku. *Panurus* 13: 73–80.
- VČP ČSO 2018: *Ostruženské rybníky*. Dostupné na <http://www.vcpcso.cz/ostruzenske-rybniky-2/>. Naposledy navštíveno 19. 9. 2019.
- VANĚK J. 2015: VVT „Jičínsko 2015“. *Panurus* 24: 47–56.
- VANĚK J. 2017: VVT „Skutečsko 2016“. *Panurus* 26: 27–38.
- VRÁNA J. & KADAVA L. 2018: Ornitologická pozorování 2018. *Panurus* 27: 79–104.
- ŽDÁREK P. 1995: Víkendové výzkumné tábory Východočeské pobočky ČSO. *Ptačí svět* 3: 4.

Tab. 1: Seznam zjištěných druhů ptáků během VVT Kopidlno 2018 s nejvyšším zaznamenaným stupněm hnízdní kategorie a srovnání s výsledky VVT Kopidlno 1995. Zvláště chráněné druhy označeny tučným písmem: *druh ohrožený, **druh silně ohrožený, ***druh kriticky ohrožený.

Fig. 1: List of bird species recorded in the course of the weekend research camp Kopidlno 2018 and 1995. Used highest proved category of the breeding behaviour (Atlas codes: A – possible, B – probable, C – confirmed breeding) originated from the Czech breeding bird atlas 2014–2017. Bold marked especially protected bird species by the Czech law: *vulnerable, **endangered, ***critically endangered.

Druh / Species	Nejvyšší průkaznost hnízdění při VVT 2018 / Atlas codes and Breeding categories 2018	Kvadráty záznamů při VVT 2018 / Grid nos of species occurrence in 2018	Záznam při VVT 1995 / Species record in 1995
<i>Cygnus olor</i>	C15	5557, 5657, 5757, 5758	+
<i>Anser anser</i>	C12	5657, 5757, 5758, 5557	+
<i>Alopochen aegyptiaca</i>	N	5757	
<i>Anas platyrhynchos</i>	C12	5557, 5657, 5757, 5758	+
<i>Anas strepera</i> *	B3	5557, 5657, 5757, 5758	+
<i>Anas clypeata</i> **	B3	5657	+
<i>Anas crecca</i> *	A1	5557, 5757	+
<i>Anas querquedula</i> **	A1	5657	+
<i>Aythya ferina</i>	B4	5557, 5657, 5757, 5758	+
<i>Aythya fuligula</i>	B4	5557, 5657, 5757, 5758	+
<i>Phasianus colchicus</i>	B3	5557, 5657, 5757	+
<i>Perdix perdix</i> *	-		+
<i>Coturnix coturnix</i> **	A2	5557, 5657, 5757	+
<i>Phalacrocorax carbo</i>	N	5657	+
<i>Ardea cinerea</i>	C13	5557, 5657, 5757, 5758	+
<i>Egretta alba</i> ***	N	5557, 5657	
<i>Botaurus stellatrix</i> ***	-		+
<i>Ciconia ciconia</i> *	C13	5557	+
<i>Ciconia nigra</i> **	C16	5557, 5658, 5757, 5758	+
<i>Podiceps cristatus</i> *	C15	5557, 5657, 5757, 5758	+
<i>Podiceps nigricollis</i> *	-		+
<i>Tachybaptus ruficollis</i> *	B5	5557, 5657, 5757, 5758	+
<i>Pernis apivorus</i> **	B5	5557, 5656, 5657	+
<i>Milvus milvus</i> ***	A1	5557, 5757	+

Druh / Species	Nejvyšší průkaznost hnízdění při VVT 2018 / Atlas codes and Breeding categories 2018	Kvadráty záznamů při VVT 2018 / Grid nos of species occurrence in 2018	Záznam při VVT 1995 / Species record in 1995
<i>Haliaeetus albicilla</i> ***	A1	5557, 5656	
<i>Circus aeruginosus</i> *	C13	5557, 5657, 5757, 5758	+
<i>Circus pygargus</i> **	A1	5557, 5658	+
<i>Accipiter nisus</i> **	A1	5557, 5657, 5757	+
<i>Accipiter gentilis</i> *	-		+
<i>Buteo buteo</i>	C14	5557, 5656, 5657, 5757	+
<i>Rallus aquaticus</i> **	C12	5557, 5657	+
<i>Zapornia parva</i> ***	B4	5657	
<i>Fulica atra</i>	C13	5557, 5657, 5757, 5758	+
<i>Gallinula chloropus</i>	A1	5557, 5657, 5757	+
<i>Grus grus</i> ***	B7	5657, 5757, 5758	
<i>Charadrius dubius</i>	B5	5557, 5657	+
<i>Vanellus vanellus</i>	C10	5557, 5657, 5757, 5758	+
<i>Gallinago gallinago</i> **	A1	5657	+
<i>Tringa glareola</i>	-		+
<i>Actitis hypoleucos</i> **	N	5657	
<i>Chroicocephalus ridibundus</i>	N	5557, 5657	+
<i>Larus cachinnans</i>	N	5557, 5657	
<i>Chlidonias niger</i> ***	N	5557, 5657	
<i>Sterna hirundo</i> **	N	5657	
<i>Columba livia f. domestica</i>	C13	5557, 5657	
<i>Columba oenas</i> *	A2	5557, 5657, 5757	
<i>Columba palumbus</i>	C13	5557, 5657, 5757, 5758	+
<i>Streptopelia turtur</i>	A2	5557, 5757	+
<i>Streptopelia decaocto</i>	C13	5557, 5657, 5757, 5758	+
<i>Cuculus canorus</i>	B5	5557, 5657, 5757	+
<i>Strix aluco</i>	A1	5557, 5657	
<i>Asio otus</i>	-		+
<i>Apus apus</i> *	C13	5557, 5657, 5757	+
<i>Alcedo atthis</i> **	A1	5657	+
<i>Picus canus</i>	A1	5656	
<i>Picus viridis</i>	A2	5656, 5657	+
<i>Dryocopus martius</i>	A2	5557, 5657, 5757	+
<i>Dendrocopos major</i>	C16	5557, 5656, 5657, 5757	+
<i>Dendrocopos medius</i> *	C14	5656	
<i>Dendrocopos minor</i>	C16	5656, 5657	
<i>Falco subbuteo</i> **	A1	5757	
<i>Falco tinnunculus</i>	C14	5557, 5657, 5658	+
<i>Oriolus oriolus</i> *	B3	5557, 5657, 5757	+
<i>Lanius collurio</i> *	B7	5557, 5657, 5658, 5757	+
<i>Lanius excubitor</i> *	A1	5757	
<i>Pica pica</i>	C13	5557, 5657	+

Druh / Species	Nejvyšší průkaznost hnízdění při VVT 2018 / Atlas codes and Breeding categories 2018	Kvadráty záznamů při VVT 2018 / Grid nos of species occurrence in 2018	Záznam při VVT 1995 / Species record in 1995
<i>Garrulus glandarius</i>	A2	5557, 5657, 5757	+
Nucifraga caryocatactes*	B3	5557	
Corvus corax*	A1	5557, 5658	+
<i>Corvus corone cornix</i>	C14	5657, 5757	+
Corvus monedula**	C13	5657	
<i>Regulus regulus</i>	A2	5557, 5657	
<i>Regulus ignicapillus</i>	A2	5557	+
<i>Cyanistes caeruleus</i>	C16	5557, 5657, 5658, 5757	+
<i>Parus major</i>	C14	5557, 5657, 5658, 5757	+
<i>Lophophanes cristatus</i>	A1	5557	
<i>Periparus ater</i>	A1	5657	+
<i>Poecile palustris</i>	-		+
Remiz pendulinus*	-		+
<i>Alauda arvensis</i>	B6	5557, 5657, 5658, 5757, 5758	+
<i>Anthus trivialis</i>	-		+
Riparia riparia*	A1	5557	+
Hirundo rustica*	C13	5557, 5657, 5757	+
<i>Delichon urbica</i>	C13	5557, 5657, 5757	+
<i>Aegithalos caudatus</i>	C13	5657	+
<i>Phylloscopus collybita</i>	B7	5557, 5657, 5658, 5757	+
<i>Phylloscopus trochilus</i>	A2	5557, 5657	+
<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	A2	5557, 5657, 5757	+
<i>Sylvia atricapilla</i>	C12	5557, 5657, 5658, 5757, 5758	+
<i>Sylvia borin</i>	A2	5557, 5656, 5657	+
Sylvia nisoria**	A2	5657	
<i>Sylvia curruca</i>	C14	5557, 5657, 5757, 5758	+
<i>Sylvia communis</i>	B4	5557, 5657, 5757, 5758	+
<i>Locustella fluviatilis</i>	A2	5657	+
<i>Locustella naevia</i>	B4	5557, 5657, 5757	+
Locustella luscinioides*	B4	5557, 5657, 5757	+
<i>Hippolais icterina</i>	A2	5557, 5657	+
<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	B4	5557, 5657	+
<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	B7	5557, 5657, 5757	+
<i>Acrocephalus palustris</i>	B7	5557, 5657, 5757, 5758	+
Acrocephalus arundinaceus*	B4	5557, 5657, 5757, 5758	+
<i>Sitta europaea</i>	C12	5557, 5657, 5658, 5757	+
<i>Certhia familiaris</i>	A2	5557, 5657, 5757	
<i>Certhia brachydactyla</i>	A2	5557, 5657	+
<i>Troglodytes troglodytes</i>	A2	5557, 5657	+

Druh / Species	Nejvyšší průkaznost hnízdění při VVT 2018 / Atlas codes and Breeding categories 2018	Kvadráty záznamů při VVT 2018 / Grid nos of species occurrence in 2018	Záznam při VVT 1995 / Species record in 1995
<i>Sturnus vulgaris</i>	C16	5557, 5657, 5658, 5757, 5758	+
<i>Turdus merula</i>	C14	5557, 5656, 5657, 5757, 5758	+
<i>Turdus philomelos</i>	C15	5557, 5656, 5657, 5757	+
<i>Turdus pilaris</i>	C14	5557	
<i>Turdus viscivorus</i>	C12	5557, 5657	
<i>Muscicapa striata</i>	C13	5557, 5657, 5757	+
<i>Ficedula albicollis</i>	B6	5657	+
<i>Erithacus rubecula</i>	C12	5557, 5656, 5657, 5757	+
Megarhynchos*	A2	5557, 5657, 5757, 5758	+
Luscinia svecica**	A2	5557, 5657	
<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	A2	5657	+
<i>Phoenicurus ochruros</i>	C14	5557, 5657, 5757	+
Saxicola rubetra*	A1	5557, 5657	+
<i>Prunella modularis</i>	A2	5557, 5657	+
<i>Passer domesticus</i>	C14	5557, 5657, 5757	+
<i>Passer montanus</i>	C16	5557, 5657, 5658, 5757, 5758	+
<i>Motacilla alba</i>	C12	5557, 5657, 5658, 5757	+
<i>Motacilla cinerea</i>	A2	5657	+
Motacilla flava flava**	B9	5557, 5657, 5658	+
<i>Fringilla coelebs</i>	C14	5557, 5656, 5657, 5757	+
<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	C12	5557, 5657, 5757	+
<i>Carduelis chloris</i>	C12	5557, 5657, 5757, 5758	+
<i>Carduelis cannabina</i>	C12	5557, 5657, 5757	+
<i>Loxia curvirostra</i>	A1	5557	
<i>Carduelis carduelis</i>	B4	5557, 5657, 5757	+
<i>Serinus serinus</i>	A2	5656, 5657, 5757	+
<i>Emberiza citrinella</i>	C14	5557, 5656, 5657, 5658, 5757, 5758	+
<i>Emberiza schoeniclus</i>	C14	5557, 5657, 5758	+
Miliaria calandra***	B7	5557, 5657, 5757, 5758	+

